

Sztojcsev Sztvetoszláv „illuminációi” elé

Az egyik nyelvből való átlépés a másikba: kockázatos. De szerencsés esetben pompázatos eredményekkel kecsegtethet. Hiszen nem feltétlenül jelenti az átlépést az egyik kultúrából a másikba. Sztojcsev Sztvetoszlávot Bulgária küldte a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Krára, hogy ott magyar irodalmat és nyelvet tanuljon. Az eredmény nem csupán ritka nyelvi felkészültségben mérhető, hanem az eredetileg (és talán még ma is) újságírói ambíciókkal rendelkező ifjú – aki ma Békéscsabán szerkesztőként tevékenykedik – már első kötetét is összeállította, az alábbiakhoz hasonló formájú prózaverseiből. Hirtelenében (távoli az analógia) a világirodalom egyik kísérletezője, az önmagát látnokká kiképező, egészében modernné válni akaró Rimbaud jut eszembe, az ő prózaversei, „Illuminációk” című sorozata, amelyben hol a szerkezet adja a prózavers jelentését, hol a mese sejtelmessége vezet el a jelképiséghez, hol az ismétlések, gondolatrítmusok árján jutunk el egy aligha megfejtendő líraisághoz.

Sztojcsev Sztvetoszláv sem mond le a történetről, töredékességében mutatja föl a mindig roppant egyszerű eseményt, amely modern világunk üzőtségből éppen úgy táplálkozik, mint egy ironikusan értelmezett világirodalmi vagy mitológiai témából. Szuverén világ az övé: összetett szavai nyelvi fantáziáját igazolják, bekezdései ritmusérzékét, meghökkentő gondolatisága eligazodni vágyását az általa kaotikusnak látott világegészben.

Nem tudható még: meddig írja a szó szoros értelmében és talán műfaji értelemben is vett prózai meséit Sztojcsev Sztvetoszláv, merrefelé tör előre és vissza a magyar, a bolgár vagy a világirodalom kulturális emlékezetében. Írásai tehetségről árulkodnak, a szerencsekivánásokat mindenképpen megérdemlik.

Fried István